

MINISTER
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

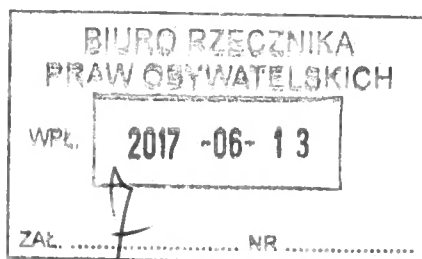
Elżbieta Rafalska

RPW/34840/2017 P
Data: 2017-06-13

Warszawa, dnia *9 czerwca* 2017 r.

DSR.I.8305.113.2017.MK/KN

**Pan
Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich**

**Pan
Marek Michalak
Rzecznik Praw Dziecka**

Odpowiadając na pisma z dnia 8 maja 2017 r., znak: III.552.4.2017.JA oraz ZSR.422.7.2017.MA w sprawie adopcji zagranicznej uprzejmie informuję:

Funkcję organu centralnego wyznaczonego zgodnie z Konwencją o ochronie dzieci i współpracy w dziedzinie przysposobienia międzynarodowego, sporządzoną w Hadze dnia 29 maja 1993 r., pełni Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, który w zakresie adopcji zagranicznych współpracuje z organami centralnymi innych państw oraz licencjonowanymi przez rządy tych państw organizacjami i ośrodkami adopcyjnymi. Do zadań organu centralnego należy wydanie zgody w procedurze adopcji międzynarodowej (art. 17c Konwencji). Adopcję międzynarodową dziecka orzeka – po obowiązkowym okresie osobistej styczności – sąd rodzinny.

Zgodnie z art. 14 Konwencji haskiej, osoby mające zwykły pobyt w Umawiającym się Państwie, które zamierzają przysposobić dziecko na stałe zamieszkałe w innym Umawiającym się Państwie (w omawianej procedurze jest to Polska), powinny zwrócić się do organu centralnego państwa ich zwykłego pobytu lub innej upoważnionej przez ten organ organizacji, w celu sporządzenia sprawozdania, o którym mowa w art. 15 Konwencji.

Dossier potencjalnych rodziców adopcyjnych jest następnie przesyłane przez organ centralny państwa przyjmującego (czyli organ centralny państwa na terenie którego wnioskodawcy mają miejsce zwykłego pobytu) albo inną upoważnioną przez ten organ organizację do polskich ośrodków adopcyjnych upoważnionych do współpracy z organami centralnymi innych państw lub z licencjonowanymi przez rządy innych państw organizacjami lub ośrodkami adopcyjnymi. W sprawach, gdzie pośredniczy akredytowana organizacja zagraniczna, dokumenty wysyłane są bezpośrednio do ośrodka adopcyjnego, z którym dana organizacja współpracuje, natomiast w sprawach, gdzie nie występuje pośrednictwo akredytowanej organizacji zagranicznej, dokumenty do ośrodka adopcyjnego wysyłane są za pośrednictwem Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, wykonującego zadania polskiego organu centralnego wyznaczonego zgodnie z art. 6 Konwencji haskiej.

Zgodnie z *Obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 stycznia 2017 r. w sprawie listy ośrodków adopcyjnych upoważnionych do współpracy z organami centralnymi innych państw lub z licencjonowanymi przez rządy innych państw organizacjami lub ośrodkami adopcyjnymi (M.P. poz. 35)*. Obwieszczenie weszło w życie z dniem 17 stycznia 2017 roku. Na mocy wskazanego dokumentu do współpracy w dziedzinie adopcji międzynarodowej zostały wyznaczone następujące ośrodki adopcyjne:

- 1) Diecezjalny Ośrodek Adopcyjny z siedzibą w Sosnowcu;
- 2) Katolicki Ośrodek Adopcyjny z siedzibą w Warszawie.

Diecezjalny Ośrodek Adopcyjny w Sosnowcu proceduje wyłącznie sprawy w toku (osobista styczność, zawieszenie zgody), w których agencją pośredniczącą była amerykańska agencja European Adoption Consultants, Inc. Akredytacja tej organizacji została unieważniona z dniem 20 grudnia 2016 roku, z mocą wsteczną od dnia 16 grudnia 2016 roku. Ośrodek w Sosnowcu został wskazany jako ośrodek niezależny, który na potrzeby organu centralnego został zobowiązany do przygotowania opinii w sprawach toczących się już procedur adopcyjnych i wstępnego postępowania postadopcyjnego.

Natomiast wszystkie bieżące sprawy adopcyjne, jak również dokumenty kandydatów i dzieci zakwalifikowanych do adopcji międzynarodowej do dnia 17 stycznia 2017 roku włącznie, a także bieżąca dokumentacja postadopcyjna, procedowane uprzednio przez trzy ośrodki adopcyjne, uprawnione do pośredniczenia w adopcjach międzynarodowych, zostały przekazane Katolickiemu Ośrodkowi Adopcyjnemu w Warszawie do dalszego procedowania.

W wymienionym ośrodku istnieje Komisja do spraw adopcji, która dobiera do potrzeb dziecka zakwalifikowanego wcześniej do adopcji międzynarodowej odpowiednią rodzinę adopcyjną. Następnie całość dokumentacji kandydatów oraz dziecka jest przesyłana do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wykonującego zadania polskiego organu centralnego, w celu wydania zgody, o której mowa w art. 17c Konwencji. Dopiero po wydaniu tej zgody może nastąpić pierwszy kontakt między dzieckiem a przyszłymi przysposabiającymi.

Do celów adopcji wymagane są następujące dokumenty dotyczące kandydatów, przetłumaczone na język polski przez tłumacza przysięgłego oraz odpowiednio poświadczone (opatrzone pieczęcią Apostille albo zalegalizowane w inny sposób):

- 1) Wniosek o adopcję dziecka/dzieci (nie ma formalnego wzoru);
- 2) Odpisy aktów urodzenia przyszłych rodziców;
- 3) Odpis aktu małżeństwa;
- 4) Zaświadczenie o niekaralności;
- 5) Zaświadczenie o zatrudnieniu i/lub dochodach;
- 6) Poświadczenie obywatelstwa (np. kopie paszportów);
- 7) Dokumentacja medyczna – poświadczenie braku przeciwwskazań medycznych;
- 8) Wywiad adopcyjny, tzw. „home study”, przeprowadzony przez uprawnioną instytucję;
- 9) Zgoda organu centralnego kraju wnioskodawcy/wnioskodawców na adopcję zagraniczną wystawiona imiennie na wnioskodawcę/wnioskodawców oraz zgoda na wjazd i stały pobyt dziecka w kraju przyjmującym (w sytuacji dziecka urodzonego w Polsce, a przysposabianego przez osoby zamieszkałe poza granicami Polski);
- 10) Zgoda na monitorowanie przez stronę polską sytuacji dziecka po adopcji (raporty postadopcyjne do 18 roku życia dziecka i kontakty telefoniczne lub wizyty upoważnionych przez polski organ centralny przedstawicieli przez okres 6 miesięcy po uprawomocnieniu się postanowienia (od dnia 1 maja 2017 roku).

Ponadto należy zaznaczyć, iż zgodnie z art. 120¹ kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, jeżeli przez przysposobienie przysposabiany ma zmienić dotychczasowe miejsce zamieszkania w Polsce na miejsce zamieszkania w innym państwie, przysposobienie może być orzeczone po upływie określonego przez sąd opiekuńczy okresu osobistej styczności przysposabiającego z przysposabianym w dotychczasowym miejscu zamieszkania przysposabianego lub w innej miejscowości w Polsce.

Przy wykonywaniu nadzoru nad przebiegiem styczości przysposabiającego z przysposobianym sąd opiekuńczy korzysta z pomocy ośrodka adopcyjnego oraz, w razie potrzeby, organu pomocniczego w sprawach opiekuńczych.

Z punktu widzenia procedur kwalifikacji dziecka do adopcji międzynarodowej właściwym w tym zakresie jest obecnie Wojewódzki Ośrodek Adopcyjny w Warszawie, który prowadzi także Centralny Bank Danych o dzieciach zakwalifikowanych do adopcji z przemieszczeniem poza granice kraju. Ponadto pragnę wyjaśnić, że pismem z dnia 6 lutego 2017 roku Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przekazała za pośrednictwem wojewodów wszystkim ośrodkom adopcyjnym oraz instytucjom samorządowym wszystkich szczebli realizującym ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wytyczne odnośnie do kwalifikacji dziecka do adopcji zagranicznej, a także instrukcję odnoszącą się do aktualizacji informacji o dzieciach obecnie znajdujących się w Centralnym Banku Danych i zakwalifikowanych uprzednio do adopcji zagranicznej (kopia pisma w załączeniu).

Dodatkowo, odpowiadając na podjęte w piśmie Panów Rzeczników szczegółowe kwestie prawne informuję, że zgodnie z art. 166 a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017 poz. 697) rodzeństwo powinno być umieszczone w jednej rodzinie przysposabiającej, chyba że:

- 1) ośrodek adopcyjny odpowiedzialny za kwalifikację dziecka do przysposobienia krajowego, na podstawie opinii, o której mowa w art. 139a ust. 1 pkt 4, uzna że wspólne umieszczenie dziecka wraz z rodzeństwem w rodzinie przysposabiającej nie leży w najlepszym interesie dziecka lub
- 2) ośrodek adopcyjny odpowiedzialny za kwalifikację dziecka do przysposobienia krajowego, na podstawie opinii, o której mowa w art. 139a ust. 1 pkt 5, uzna że względu na najlepiej pojęty interes dziecka, że z powodu nieznaleszenia kandydata do przysposobienia rodzeństwa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz nieznaleszenia kandydata do przysposobienia rodzeństwa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej jest możliwe umieszczanie rodzeństwa w różnych rodzinach przysposabiających.

Podzielam opinię Panów Rzeczników, iż przepisy dotyczące rozdzielania rodzeństw winny zostać wzmocnione, tak aby takie sytuacje nie miały miejsca w przyszłości, zresztą to właśnie jeden z argumentów, który stał się podstawą decyzji Rządu o ograniczeniu adopcji z przemieszczeniem poza granice kraju i ograniczenia ich jedynie do sytuacji szczególnych, których ratio decidendi jest przejawem realizacji najlepszego interesu dziecka.

Jednocześnie chcę poinformować, że zgodnie z przyjętą od wielu lat praktyką w zakresie przysposobienia międzynarodowego, zagraniczne organizacje adopcyjne oraz organy centralne przekazują do właściwego ośrodka adopcyjnego raporty postadopcyjne, w których opisywany jest m.in. proces adaptacji dziecka w nowym środowisku, postępy w rozwoju psychoruchowym oraz informacje na temat stanu zdrowia dziecka.

Zgodnie ze zmianami w wymogach akredytacyjnych, które wprowadzone zostały w marcu 2017 roku, raporty postadopcyjne winny być przesyłane przez akredytowane agencje adopcyjne raz na rok przez pierwsze trzy lata od uprawomocnienia się postanowienia o adopcji, następnie raz na trzy lata aż do uzyskania przez dziecko pełnoletności. Ponadto kandydaci do adopcji dziecka są zobowiązani podpisać oświadczenie, że w okresie 6 miesięcy umożliwią kontakt z dzieckiem poprzez telefon, skype i wyrażą zgodę na kontakt z dzieckiem za pośrednictwem służb konsularnych lub upoważnionych przedstawicieli polskiego organu centralnego. Wszystkie akredytowane przez Polskę agencje adopcyjne były zobowiązane potwierdzić do dnia 30 kwietnia 2017 roku przyjęcie nowych zasad. Także od dnia 1 maja 2017 roku wszyscy ubiegający się o kwalifikację do adopcji kandydaci spoza Polski winni dostarczyć wyżej wspomniane oświadczenia. Przyjęcie tych zobowiązań jest warunkiem uzyskania z jednej strony akredytacji w Polsce przez zagraniczną agencję adopcyjną, z drugiej zaś w przypadku kandydatów do adopcji dziecka z Polski umożliwia ich kwalifikację i wpisanie na listę rodzin oczekujących (kopia pisma w tej sprawie w załączeniu).

Odpowiadając na pytanie odnoszące się do przyjętej w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej procedury działania w wykonywaniu zadań Organu Centralnego, uprzejmie informuję, że podstawy jego działania określone zostały w przywołanej na początku tego pisma Konwencji o ochronie dzieci i współpracy w dziedzinie przysposobienia międzynarodowego, innych wiążących Polskę przepisach międzynarodowych oraz przepisach ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zadania, o których mowa, realizuje obecnie, zgodnie z Regulaminem Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej – Departament Polityki Rodzinnej.

W okresie 5 ostatnich lat MRPiPS wydał łącznie zgody na adopcję międzynarodową 1432 polskich dzieci, brak zgody wyraził w jednym przypadku, natomiast wobec kilkorga dzieci zgoda była w trakcie procedury zawieszana.

Statystyka adopcji międzynarodowych w latach 2012-2016

KRAJ RODZICÓW ADOPCYJNYCH	2012	2013	2014	2015	2016	OGÓŁEM
Austria			5			5
Belgia	10		17	10	6	43
Francja	13	21	24	6	4	68
Hiszpania	9	21	13	17	12	72
Holandia	13	6	5	8	1	33
Irlandia					1	1
Kanada	2		1	1		4
Niemcy	2	5	2	10	2	21
Szwecja	12	17	13	11	12	65
USA	38	44	54	85	55	276
Wielka Brytania			1	1		2
Włochy	156	209	176	177	124	842
OGÓŁEM	255	323	311	326	217	1432

Źródło: Opracowanie własne Departamentu Polityki Rodzinnej MRPiPS na podstawie danych statystycznych ze sprawozdań Ośrodków Adopcyjnych prowadzących przysposobienia międzynarodowe

Co do przebiegu procedury, uprzejmie informuję, że każdateczka adopcyjna zawierająca dokumenty dziecka i dokumenty zakwalifikowanych kandydatów, dostarczona przez upoważniony ośrodek adopcyjny (w chwili obecnej dwa wymienione w niniejszym piśmie ośrodki adopcyjne) jest dokładnie analizowana przez referenta sprawy, następnie przez naczelnika wydziału, a ostatecznie zgodę podpisuje dyrektor Departamentu, który uzyskał stosowne upoważnienie ministra właściwego ds. rodziny. Należy zaznaczyć, że każda z tych osób, jeśli tylko uzna informacje zawarte w dokumentacji za niewystarczające, ma prawo do zwrócenia się do ośrodków adopcyjnych lub realizatorów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej o stosowne wyjaśnienia lub uzupełnienia dokumentacji. Sytuacje takie mają miejsce bardzo często, a wystąpienia te realizowane są – z uwagi na pilny charakter spraw – niejednokrotnie, oprócz formy tradycyjnej, także na drodze telefonicznej lub za pośrednictwem poczty elektronicznej.

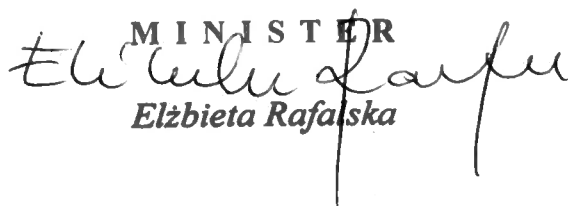
Nasilenie wniosków o uzupełnienie nastąpiło niewątpliwie po nowelizacji ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w roku 2014 (Dz. U. z 2014 r. poz.1188), która to nowelizacja wprowadziła przepis umożliwiający Organowi Centralnemu wspomniany tryb działania (art. 164 ust. 19). Uzupełnienia i aktualizacje, o których mowa, dotyczą zarówno sytuacji dziecka, jak i dokumentacji kandydatów do adopcji.

Na marginesie warto dodać, że nowelizacja ta wprowadziła również szereg innych zmian w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zmierzających między innymi do doskonalenia przebiegu postępowania adopcyjnego, w tym również przepis zobowiązujący podmioty wykonujące zadania wynikające z ustawy do wysłuchania dziecka, jeżeli jego wiek i stopień dojrzałości na to pozwalają, oraz stosownie do okoliczności, uwzględniania jego zdania (art. 4a). Obowiązek ten dotyczy zwłaszcza kwalifikacji dziecka do przysposobienia oraz oceny sytuacji dziecka w pieczy zastępczej, której konsekwencją są przygotowywane na podstawie art. 139a opinie, w tym opinia o zasadności adopcji z przemieszczeniem poza granice kraju (art. 139a pkt 3) oraz opinie dotyczące aspektu rozdzielenia rodzeństwa (art. 139a pkt 4 i 5).

Reasumując, uprzejmie dziękuję za przedstawioną w piśmie Panów Rzeczników analizę i jednocześnie informuję, że w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej prowadzone są obecnie prace związane z analizą aktualnie obowiązujących przepisów w zakresie polityki rodzinnej, w tym także systemu pieczy zastępczej oraz adopcji. Wyniki tej analizy posłużą opracowaniu takich zmian przepisów, aby w jak najlepszy sposób zagwarantować realizację praw dzieci, wynikających zarówno z Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, jak i innych aktów polskich i międzynarodowych prawnych. Pragnę Panów zapewnić, że zarówno kwestia ograniczenia przypadków rozdziałania rodzeństwa, jak również inne sygnalizowane w Panów piśmie problemy i sprawy zostaną poddane dogłębnej analizie.

Działania te stanowiąc będą – co starałam się wyraźnie podkreślić przedstawiając zmiany dokonane przeze mnie po dniu 17 stycznia 2017 roku w zakresie adopcji międzynarodowej – kontynuację działań podejmowanych już obecnie przez resort rodziny, pracy i polityki społecznej.

Liczę na Panów dalszą konstruktywną współpracę w tej materii, tak aby prawo dziecka do rodziny realizowane było w najgłębszym poszanowaniu jego praw i interesów.

MINISTER

Elżbieta Rafalska

MINISTER
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, dnia 6 lutego 2017 r.

Elżbieta Rafalska

DSR-II.8305.1.2017.KCH

Według rozdzielnika

Polska jest sygnatariuszem Konwencji z dnia 29 maja 1993 r. o ochronie dzieci i współpracy w dziedzinie przysposobienia międzynarodowego, tzw. konwencji haskiej (Dz. U. 2000, Nr 39, poz. 448), natomiast Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, wykonuje zadania organu centralnego, wyznaczonego zgodnie z art. 6 wymienionej Konwencji. Zadania związane z organizacją adopcji, w tym adopcji międzynarodowej są zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej w pełni monitorowanym przez władze centralne.

Niniejszym pragnę poinformować, że Rząd Pani Premier Beaty Szydło podjął decyzję dotyczącą ograniczania adopcji z przemieszczeniem dzieci poza granice Polski. Decyzja ta wynika z głębokiego przekonania o możliwości znalezienia w Polsce właściwego, stabilnego zastępczego środowiska rodzinnego dla wielu dzieci zakwalifikowanych do adopcji. Szansą dla takich dzieci są rodziny adopcyjne w Polsce lub rodzinne środowisko zastępcze. Aktywna polityka prorodzinna, wsparcie rodzin wychowujących dzieci z niepełnosprawnością, wzrost podaży usług na rzecz rodzin z dziećmi, poprawa sytuacji mieszkaniowej polskich rodzin wraz z działaniami na rzecz deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej, promocji rodzicielstwa zastępczego i wdrażania efektywnych programów usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej to dodatkowe argumenty za przyjęciem takich rozwiązań. Decyzja ta jednak nie oznacza całkowitej rezygnacji z rozwiązań, jakie daje ratyfikowana przez Polskę Konwencja o ochronie dzieci i współpracy w dziedzinie przysposobienia międzynarodowego, sporządzona w Hadze dnia 29 maja 1993 r. (Dz. U. z 2000 r. Nr 39, poz. 448).

W dalszym ciągu prowadzone będą procedury adopcji z przemieszczeniem poza granice Polski, ale ograniczą się one do przypadków szczególnych, zwłaszcza dotyczących

łączenia rodzeństw, adopcji wewnątrzrodzinnych czy adopcji przez obywateli polskich mieszkających poza granicami kraju. Oznacza to, że podjęcie decyzji przez Panią Premier Beatę Szydło rodzi obowiązek dostosowania obecnie obowiązujących zasad kwalifikacji dzieci do adopcji zagranicznej, tak aby obejmowała ona powyżej wskazane przypadki oraz wynikała z szeroko rozumianego dobra dziecka - co pozostaje w zgodzie z ideą jaka przyświeca wspomnianej Konwencji.

Już z jej preambuły jasno wynika, że podstawowym celem do którego dążyć powinno każde państwo – sygnatariusz Konwencji, jest takie powzięcie dostępnych środków, które w możliwie najpełniejszym zakresie będą stały na straży pozostawania dziecka pod opieką jego naturalnej rodziny. Ponadto, bez miary bacząc na poszanowanie interesu dziecka oraz jego fundamentalnych praw, jako sygnatariusz stoimy przed obowiązkiem przestrzegania jej zasad. Oznacza to – zgodnie z art. 33 tej Konwencji – że w sytuacji wystąpienia ryzyka jej nieprzestrzegania jesteśmy zobowiązani podjąć środki, które do minimum wyeliminują sytuacje zagrażające dobru dziecka. Jednocześnie Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ 20 listopada 1989 r., ratyfikowana przez Polskę 7 czerwca 1991 r., w art. 21 zobowiązuje traktować adopcję związaną z przeniesieniem dziecka do innego kraju jak zastępczy środek opieki nad dzieckiem, jeżeli nie może być ono umieszczone w rodzinie zastępczej lub adopcyjnej, lub nie można mu zapewnić w żaden inny odpowiedni sposób opieki w kraju jego pochodzenia.

Z uwagi na poszanowanie powyższego, w dniu 17 stycznia 2017 roku w Monitorze Polskim zostało ogłoszone *Obwieszczenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 stycznia 2017 roku w sprawie listy ośrodków adopcyjnych upoważnionych do współpracy z organami centralnymi innych państw lub z licencjonowanymi przez rządy innych państw organizacjami lub ośrodkami adopcyjnymi (M.P. poz. 35)*. Obwieszczenie weszło w życie z dniem 17 stycznia 2017 roku. Na mocy wskazanego dokumentu do współpracy w dziedzinie adopcji międzynarodowej zostały wyznaczone następujące ośrodki adopcyjne:

- 1) Diecezjalny Ośrodek Adopcyjny z siedzibą w Sosnowcu;
- 2) Katolicki Ośrodek Adopcyjny z siedzibą w Warszawie.

Diecezjalny Ośrodek Adopcyjny w Sosnowcu będzie procedował wyłącznie sprawy w toku (osobista styczność, zawieszenie zgody), w których agencją pośredniczącą była amerykańska agencja European Adoption Consultants, Inc. Akredytacja tej organizacji została unieważniona z dniem 20 grudnia 2016 roku, z mocą wsteczną od dnia 16 grudnia 2016 roku.

Natomiast wszystkie bieżące sprawy adopcyjne, jak również dokumenty kandydatów i dzieci zakwalifikowanych do adopcji międzynarodowej do dnia 17 stycznia 2017 roku włącznie, a także bieżąca dokumentacja postadopcyjna, procedowane uprzednio przez trzy ośrodki adopcyjne uprawnione do pośredniczenia w adopcjach międzynarodowych, zostaną niezwłocznie przekazane Katolickiemu Ośrodkowi Adopcyjnemu w Warszawie do dalszego procedowania.

Decyzja dotycząca ograniczenia liczby adopcji, które skutkują przemieszczeniem dziecka poza granice Polski, wymaga od wielu organów zarówno rządowych, jak i samorządowych zmian w sposobie realizacji niektórych przepisów ustawowych, tak aby wypełniały one wyżej wymienione zalecenia dotyczące prawa do kwalifikacji dziecka do adopcji zagranicznej. Stąd też uprzejmie prosimy o stosowanie wyżej wymienionych zasad i zobowiązujemy, aby:

1. Lokalne Ośrodki Adopcyjne odpowiedzialne za kwalifikację dziecka do adopcji wystąpiły niezwłocznie do podmiotów odpowiedzialnych za sporządzanie opinii na podstawie artykułu 139 a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 roku poz.575, z późn. zm.) o przygotowanie nowych opinii dotyczących sytuacji dziecka w zakresie ust. 1 pkt 3 wymienionego artykułu. Opinie te, niezwłocznie po ich otrzymaniu, powinny zostać przekazane - przez lokalne ośrodki adopcyjne - do ośrodka prowadzącego Wojewódzki Bank Danych, a następnie za jego pośrednictwem do Centralnego Banku Danych, prowadzonego przez Wojewódzki Ośrodek Adopcyjny w Warszawie.

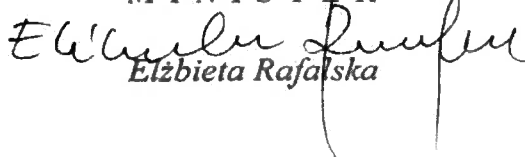
2. Zespoły ds. okresowej oceny sytuacji dziecka, organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonujący oceny sytuacji dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej oraz dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego w porozumieniu z organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej kierowały się - w przygotowywanych opiniach sporządzonych na podstawie art.139a ust.1 pkt 3 w/w ustawy - wskazanymi wyżej przesłankami kwalifikacji dziecka do adopcji międzynarodowej oraz bezwzględnie przestrzegały nie tylko wysłuchania dziecka, co stanowi realizację obowiązku wynikającego z art. 4a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ale również zapoznawały się z opinią osób sprawujących bieżącą pieczę nad dzieckiem. Spełnienie warunku wysłuchania dziecka (oraz podania przyczyn braku możliwości wysłuchania dziecka), a także obowiązek uzyskania opinii osób sprawujących bieżącą pieczę zastępczą nad dzieckiem, w tym również opiekuna prawnego

dziecka, wymaga sporządzenia odrębnych dokumentów na piśmie. Ponadto wskazane instytucje, przed wydaniem opinii, powinny przeprowadzić szczegółową analizę sytuacji rodzinnej dziecka, sytuacji zdrowotnej potwierdzonej orzeczeniem lub opinią lekarską oraz sytuacji rodzeństwa i istniejących zasobów wewnątrzrodzinnych.

3. Wojewódzki Ośrodek Adopcyjny w Warszawie dokonał rekwalfikacji wszystkich dzieci zgłoszonych do Centralnego Banku Danych do dnia 17 stycznia 2017 włącznie i wydał im nowe kwalifikacje do adopcji z przemieszczeniem poza granice kraju.

Uprzejmie prosimy, aby w procesie rekwalfikacji dzieci do adopcji międzynarodowej uwzględnić wyżej wskazane wytyczne, odnoszące się do sytuacji dziecka, a także jego wiek i okres oczekiwania w Centralnym Banku Danych. Ponadto uprzejmie informujemy, że nie będą przez polski organ centralny respektowane kwalifikacje dzieci do adopcji międzynarodowej dokonane po dniu 17 stycznia 2017 roku według starych zasad.

MINISTER

Elżbieta Rafalska

Otrzymują:

1. Wojewodowie
2. Marszałkowie
3. Starostowie
4. Ośrodki adopcyjne

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
DEPARTAMENT POLITYKI RODZINNEJ

ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa, tel. +48 22 529 06 60, fax +48 22 529 06 61
www.mrpips.gov.pl; E-Mail: info@mrpips.gov.pl

DSR.I.8305.11.2017.AK/ MK

Warszawa, dn. 22 marca 2017 r.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, wykonując zadania organu centralnego, wyznaczonego zgodnie z art. 6 Konwencji z dnia 29 maja 1993 r. o ochronie dzieci i współpracy w dziedzinie przysposobienia międzynarodowego, niniejszym pragnie poinformować, że Rząd Rzeczypospolitej Polskiej podjął decyzję dotyczącą ograniczania adopcji z przemieszczeniem dzieci poza granice Polski. Decyzja ta wynika z głębokiego przekonania o możliwości znalezienia w Polsce właściwego, stabilnego zastępczego środowiska rodzinnego dla wielu dzieci zakwalifikowanych do adopcji. Szansą dla takich dzieci powinny być w pierwszej kolejności rodziny adopcyjne w Polsce lub rodzinne środowisko zastępcze w ojczystym kraju.

Decyzja ta jednak nie oznacza rezygnacji z rozwiązań, jakie daje ratyfikowana przez Polskę Konwencja o ochronie dzieci i współpracy w dziedzinie przysposobienia międzynarodowego, sporządzona w Hadze dnia 29 maja 1993 r. (Dz. U. z 2000 r. Nr 39, poz. 448).

Wraz z podjęciem decyzji ograniczającej adopcję poza granice Polski dokonano redukcji listy ośrodków adopcyjnych upoważnionych do współpracy w dziedzinie adopcji międzynarodowej. Obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 stycznia 2017 r. w sprawie listy ośrodków adopcyjnych upoważnionych do współpracy z organami centralnymi innych państw lub z licencjonowanymi przez rządy innych państw organizacjami lub ośrodkami adopcyjnymi (M.P. poz. 35), zostały wyznaczone następujące ośrodki:

1. Diecezjalny Ośrodek Adopcyjny z siedzibą w Sosnowcu;
2. Katolicki Ośrodek Adopcyjny z siedzibą w Warszawie.

Przy czym należy wskazać, że Diecezjalny Ośrodek Adopcyjny w Sosnowcu proceduje wyłącznie sprawy w toku, w których agencja pośredniczącą była amerykańska European Adoption Consultants, Inc. Natomiast wszystkie bieżące sprawy adopcyjne, jak również dokumenty kandydatów i dzieci zakwalifikowanych do adopcji międzynarodowej do dnia 17 stycznia 2017 r. włącznie, a także bieżąca dokumentacja postadopcyjna, procedowane uprzednio przez trzy ośrodki adopcyjne uprawnione do pośredniczenia w adopcjach międzynarodowych są kierowane do Katolickiego Ośrodka Adopcyjnego w Warszawie do dalszego procedowania.

Aby sprawnie wdrożyć nowe warunki obowiązujące w postępowaniu adopcyjnym związanym z przemieszczeniem dziecka poza granice kraju, nie bez znaczenia pozostaje również Państwa wkład w tworzenie nowych standardów adopcji.

I tak, oprócz dotychczas istniejących warunków akredytacji i trybu jej uzyskiwania, uprzejmie prosimy o stosowanie następujących zasad w postępowaniu postadopcyjnym:

1. Przesyłanie przez pośredniczącą agencję adopcyjną do Katolickiego Ośrodka Adopcyjnego w Warszawie, jako ośrodka upoważnionego do prowadzenia procedur adopcji międzynarodowej, raz na rok, przez okres 3 lat, a po upływie tego okresu raz na trzy lata aż do osiągnięcia przez dziecko pełnoletności raportu z przeprowadzonego wywiadu postadopcyjnego (wraz ze zdjęciami dziecka);

2. Wyrażanie na piśmie przez kandydatów do adopcji dziecka zgody na kontakt z dzieckiem za pośrednictwem środków umożliwiających porozumiewanie się na odległość (telefon, skype, e-mail) przez pracowników Katolickiego Ośrodka Adopcyjnego w Warszawie lub przez pracowników polskiego organu centralnego oraz zgody na wizyty w miejscu zamieszkania dziecka, realizowane przez polskie służby konsularne lub inne osoby upoważnione przez organ centralny przez okres 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się postanowienia o przysposobieniu (wzór oświadczenia w załączeniu).

Z uwagi na powyższe rozszerzenie warunków akredytacji, konieczne jest wyrażenie zgody na przyjęcie w/w warunków. Zgoda winna zostać sporządzona przez agencję adopcyjną na piśmie (wraz z tłumaczeniem przysięgłym) w terminie do dnia 30 kwietnia 2017 roku. Należy podkreślić, że niezłożenie w/w oświadczenia we wskazanym terminie skutkować będzie **unieważnieniem akredytacji**.

Ponadto informuję, że dokumenty kandydatów do adopcji, przedkładane Katolickiemu Ośrodkowi Adopcyjnemu w Warszawie, celem zakwalifikowania rodziny do adopcji dziecka, po 30 kwietnia 2017 roku winny zawierać oświadczenia kandydatów według załączonego do niniejszego pisma wzoru.

Dyrektor
Departamentu Polityki Rodzinnej
Oliverd Podgórski

Oświadczenie

My, niżej podpisani:

1. _____ urodzona w dniu _____, zamieszkała w _____, legitymująca się _____ (dokument potwierdzający tożsamość), niniejszym oświadczam, że wyrażam zgodę na:
2. _____ urodzony w dniu _____, zamieszkały w _____, legitymujący się _____ (dokument potwierdzający tożsamość), niniejszym oświadczamy, że wyrażamy zgodę na:
 - ✓ Utrzymywanie – przez okres 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się postanowienia sądu o adopcji – kontaktu ze mną i z dzieckiem/dziećmi przez przedstawicieli organu centralnego lub ośrodka adopcyjnego upoważnionego do prowadzenia adopcji międzynarodowych za pośrednictwem środków umożliwiających indywidualne porozumiewanie się na odległość (telefon, skype, e-mail).
 - ✓ Przeprowadzanie – przez okres 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się postanowienia sądu o adopcji – przez polskie służby konsularne lub inne osoby upoważnione przez polski organ centralny rozmów ze mną i dzieckiem/dziećmi oraz wizyt w miejscu mojego pobytu i pobytu dziecka/dzieci.

Podpisy składających oświadczenie:

1. _____

2. _____

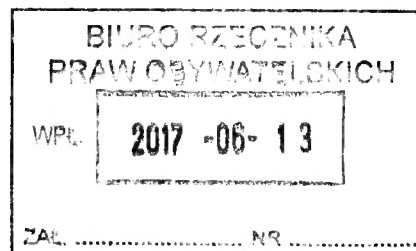
Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki
Społecznej
ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa

DSR.I.8305.113.2017.MK

OPLATA POBRANA
TAXE PERÇUE - POLOGNE
Umowa z Poczta Polska S.A. ID nr 349623/W

BIURO RZECZNIKA PRAW
OBYWATELSKICH

al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

145822-89637-9-R